

Datum

23 november 2018

Geachte woordvoerders klimaat & energie en wonen,

U heeft 29 november het algemeen overleg klimaat en energie. In de week van 3 december wordt het debat over de Transitiewet verwacht. Voor beide debatten willen we u één belangrijk punt meegeven in het kader van de uitwerking van Klimaatakkoord door gemeenten.

Nieuwbouw aardgasvrij geregeld

Begin dit jaar is met een breed ingediend [amendement](#) de aansluitplicht voor nieuwbouw afgeschaft. Dat is een goede stap geweest naar een aardgasvrije nieuwbouw zoals ook blijkt uit het bericht van [Stedin](#) begin november. Ook wij hebben voor gemeenten deze zomer een [handreiking](#) opgesteld om dit te stimuleren. Nieuwbouw gaat goed komen.

Bestaande bouw aardgasvrij nog niets geregeld

Voor bestaande wijken is echter nog niets geregeld en daar ligt een enorme uitdaging. De proeftuinen aardgasvrij zijn al gestart, ook het Klimaatakkoord zal vragen om de bestaande bouw van het aardgas af te halen. Daarvoor staan gemeenten logischerwijs aan de lat. Echter, de beslissing om wijken te mogen aanwijzen die van het aardgas af moeten mogen ze nog helemaal niet maken. Dat komt pas met het in werking treden van de Energiewet in 2021 en dat is verloren tijd. Ondertussen vrezen wij dat de proeftuinen juridisch vast gaan lopen als we niet regelen op welke grondslag dit moet gebeuren.

Voeg Gaswet toe aan Transitiewet

Er dient zich nu een kans aan om eenvoudig te regelen dat gemeenten mogen experimenteren bij het aardgasvrij maken van wijken. De Transitiewet omgevingsrecht (wijzigen van de Crisis- en herstelwet; 35013) wordt waarschijnlijk in de week van 3 december behandeld. De Chw heeft een simpel amendement nodig om gemeenten hierin te laten experimenteren. Wat we willen is dat de [Gaswet](#) opgenomen wordt in lijst art. 2.4 Crisis- en Herstelwet (mogelijkheid bij experiment af te wijken van Gaswet). Dat zou voldoende moeten zijn om gemeenten nu al te laten experimenteren met hun nieuwe bevoegdheden en de proeftuinen te laten slagen.

In de [nota n.a.v. het verslag](#) op de Transitiewet zijn vragen gesteld op onze suggestie hierboven. Minister Ollongren geeft aan dat "de Gaswet al een experimenteerbepaling kent en wordt verruimd." Wij hebben uitgezocht dat de verschillende losse experimenteerbepalingen niet toereikend zijn. Voor een gemeente geldt: een half experiment (wel Gaswet experiment, geen Chw experiment of andersom) is geen experiment.

Voeg overige energiewetgeving toe aan Transitiewet

Het bovenstaande geldt overigens niet alleen voor de Gaswet, maar ook voor overige wetgeving die relevant is voor de energietransitie, zoals de Mijnbouwwet, de Telecommunicatiewet, de Ontgrondingenwet, de Belemmeringenwet Privaatrecht. Ook daarvoor geldt dat experimenteren door gemeenten vooruitlopend op – volgende modules van – de Omgevingswet noodzakelijk is om (1) de energietransitie in samenhang met andere maatschappelijke opgaven zoals de woningbouwopgave te kunnen faciliteren en (2) de wetgeving op het snijvlak van energie- en omgevingsrecht te verbeteren. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld ondergrondse ordening en interferentie in samenhang met ruimtelijke regels.

Ten behoeve van de aardgasvrije experimenten willen we u uw Kamer het volgende verzoeken:

- Kan uw Kamer bij het algemeen overleg minister Wiebes vragen hoe de proeftuinen juridisch geborgd gaan worden? Een belangrijk doel in dit proeftuinen programma is juist experimenteren zodat straks opschaling mogelijk is.
- We willen u verzoeken een amendement op de Transitiewet omgevingsrecht in te dienen of te steunen in het kader van de plenaire behandeling van de Chw. Een aangepaste Chw zien wij als dé kans om echt te experimenteren zodat een en ander straks goed in de omgevingswet kan landen.

Tot slot, een aangepaste Chw zal niet leiden tot het massaal en op korte termijn aanwijzen van wijken om van het aardgas af te gaan. Dat is ook niet de bedoeling. De opgave is gigantisch en gemeenten moeten juist via de experimenten nog veel leren. Daarnaast wordt het tempo en volume vastgelegd in het Klimaatakkoord en vergt de aanpak veel voorwerk voor het draagvlak, zeker met het oog op de betaalbaarheid voor (gebouw)eigenaren en het regelen van een alternatieve warmtevoorziening in de regionale energiestrategieën.